

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2019 йил 3 сентябрь, № 182 (7412)

Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

БУЮК СИЁСАТ ВА ЖАМОАТ АРБОБИ ХОТИРАСИГА ЭҲТИРОМ

Президент Шавкат Мирзиёев 2 сентябрь куни Ислом Каримов номидаги илмий-маърифий ёдгорлик мажмуасига ташриф буюриб, Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти ҳайкали пойига гулчамбар қўйди, унинг ёрқин хотирасига ҳурмат бажо келтирди.

Ётуқ сиёсат ва жамоат арбоби Ислом Каримов 2016 йил 2 сентябрь куни вафот этган эди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг қарорига кўра бу сана ҳар йили Хотира

куни сифатида нишонланмоқда. Шунини алоҳида таъкидламоқ

эришиши ва тараққиёт йўлида улкан муваффақиятларни қўлга киритишида Биринчи Президенти-

мизнинг беназир қатъияти, улкан азму шижоати ва беқиёс жасорати муҳим аҳамият касб этган эди.

Биринчи Президентимизнинг мамлакатимизни ҳозирги ривожланиш даражасига кўтариш йўлидаги улкан хизматларини халқимиз доимо ёдда тутди ва унинг номини ҳамиша алоҳида ардоқ ва мамнуният билан тилга олади.

Шавкат Мирзиёев кўп бор таъкидлаганидек, Ислом Каримовнинг хотирасини қанчалик кўп эъзозласак, халқимиз, айниқса, ёшларимизнинг маънавиятини шунчалик бойитган бўламиз.

Ушбу маросим ҳам Ислом Каримов хотирасига давлатимиз ва жамоатчилигимиз ҳурмат-эҳтиромининг яна бир ифодаси бўлмоқда.

Таомилга биноан Куръон тиловат қилинди. Биринчи Президентимизнинг ҳаёт йўли ва серқирра фаолияти, орзу-истаклари, давлат ва жамият қурилиши борасидаги эзгу мақсадлари, мамлакатимизда тинчлик-осойишталикни таъминлаш йўлидаги буюк хизматлари ёдга олинди.

Гул қўйиш маросимида парламент ва ҳукумат аъзолари, фан ва маданият намояндalари, зиёлилар, ёшлар, кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримов хотирасига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 25 январдаги “Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида”ги қарорига кўра, ҳар йили 2 сентябрь Ислом Каримов хотираси куни сифатида кенг нишонланади. Шу куни мамлакатимизда Ислом Каримовни ёд этиш, ҳаёти ва фаолияти

бўйича тарғибот тадбирларини ўтказиш аниқланаётган.

Бу йил ҳам ушбу сана муносабати билан бутун мамлакатимиз бўйлаб хотира тадбирлари ўтказилди. Ислом Каримов туғилган ва айни пайтда мангу ором топган маскан — Самарқандда эрта тонгдан хотира тадбирлари бошланди.

Вилоят ҳокимлиги, давлат ва жамоат

ташкilotлари раҳбарлари, кенг жамоатчилик вакиллари дастлаб Самарқанд шаҳридаги Ислом Каримов мақбарамажмуасини зиёрат қилди. Куръон тиловат қилинди.

Ислом Каримовнинг давлатимиз мустақилликка эришиши ва тараққиёт йўлидаги хизматлари ёдга олинди. Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан Биринчи Президентимиз хотирасини абадийлаштириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар эътироф этилди.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан Тошкент, Самарқанд ва Қарши шаҳарларида Ислом Каримов сиймоси акс этган ҳайкаллар ўрнатилди. Юртимиздаги бир қатор йирик объектлар, кўчаларга буюк давлат ва сиёсат арбоби номи берилди.

Вилоят жамоатчилиги вакиллари Ислом Каримов мақбара-мажмуасидан чиққач, Регистон майдони яқинида ўрнатилган мустақиллигимиз асосчиси ҳайкали пойига гуллар қўйди.

(Давоми 4-бетда).

Камчиликлар кўрсатилиб, уларни ҳал этиш чоралари белгиланди

Халқ депутатлари Жиззах вилояти Кенгашининг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантиришнинг долзарб масалаларига бағишланган сессияси бўлиб ўтди.

Парламент ҳаёти

Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари ҳамда экспертлардан иборат парламент ишчи гуруҳи томонидан жойларда ўрганишлар ўтказилгани маълум қилинди.

Жорий йилнинг биринчи ярмида вилоят ялпи ҳудудий маҳсулоти ҳажми 5,8 триллион сўмга етгани ва ўтган йилнинг мос давридаги нисбатан 5,5 фоиз ошгани қайд этилди.

Кейинги йилларда вилоятга хорижий инвестицияларни жалб этиш ҳамда уларни ўзлаштириш ишлари сезиларли даражада жонланган. Жумладан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар қўлами ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Бироқ тараққиётнинг бугунги шиддати, жаҳон бозоридagi мураккаб жараёнлар ҳар бир ҳудудни тараққий топтиришининг янги ва самарали усуллари жорий этишни тақозо қилмоқда.

— Вилоятда қисқа муддатда тадбиркорлик риво-

жи йўлидаги долзарб масалаларни ўрганишимиз, тадбиркорлар билан олиб борилган мулоқотлар бу борада ҳамон жиддий камчилик ва муаммолар мавжудлигини кўрсатди, — дейди Олий Мажлис Сенати аъзоси Турғун Искандаров. — Айниқса, Бош вазирнинг вилоятдаги қабулхонасига ўз фаолияти билан боғлиқ муаммолар юзасидан тадбиркорлар томонидан 200 дан зиёд мурожаатлар тақдим этилгани бунинг яққол далилидир. Тўғри, вилоят ва туман даражасида ҳал этилиши мумкин бўлган 132 та мурожаатдаги масалаларнинг ўз ечимини топгани эътиборга молик. Аммо Жиззах вилояти электр тармоқлари корхонасида, Марказий банкнинг Жиззах вилояти бошқармасида, шаҳар ҳокимлигида бир неча мурожаатнинг мuddати ўтиб, белгиланган тартибда кўриб чиқилмаганини қандай ислоҳлаш мумкин?

4

Муносабат

ВАТАН ТАРАҚҚИЁТИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШИШ — ОЛИЙ БАҲТ

Бугун мамлакатимизда юз бераётган янгиланишлар, ҳаётбахш ислохотлар халқро ҳамжамиятнинг диққат-эътиборини тортиб, дунё эътирофига сазовор бўлаётгани бежиз эмас. Зеро, кейинги вақтларда олиб борилаётган мутлақо янги ички ва ташқи сиёсат натижасида Ўзбекистоннинг жаҳондаги ўрни ва нуфузи мустақамланмоқда, халқимизнинг турмуш даражаси яхшиланиб, фаровонлиги тобора юксалмоқда. Энг чекка қишлоқларимиз ҳам шаҳарлардан қолишмайдиган даражада обод ва кўркем қиёфа касб этаётгани диққатга сазовор.

Юртимизнинг ўрта истиқболга мўлжалланган муҳим тарихий ҳужжат — Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган чора-тадбирларнинг ҳаётга жорий этиб борилаётгани, аҳоли манфаатларига мос қонунлар қабул қилинаётгани барча соҳада жадвал ривожланишида

устувор аҳамиятга эга бўлаётганини ҳам алоҳида таъкидлаш жоиз.

Мана шундай шиддатли ислохотлар жараёнидаги камтарона ҳиссам олий рағбатга лойиқ кўрилганидан бениҳоя хурсандман, чексиз миннатдорман! Бундай кўллаб-қувватлаш менга ва жамоа-

мизга янада кўпроқ куч, ғайрат-шижоат бахш этиб, жонажон юртимиз тараққиёти йўлидаги саъй-ҳаракатларимиз бундан-да самарадор бўлишида кўтаринки руҳ бағишлайди. Айни чоғда зиммамизга янада салмоқли масъулият юклайди.

Бинобарин, Ўзбекистон учун, унинг мард ва олижаноб халқи учун сидқидилдан хизмат қилиш катта бахт ҳамда шарафдир.

Элдор ТУЛЯКОВ,
«Шуҳрат» медали соҳиби,
«Тараққиёт стратегияси»
маркази ижрочи директори,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
депутати.

ИНСОН ҚАДРИ УЛУҒЛАНГАН ЮРТ

“Гўзал кунлар сенга келмайди, сен уларга боришинг керак...” Жалолиддин Румийнинг ушбу сўзлари ҳаётдаги ширимга айланган. Ҳар сафар бирор-бир ишга қўл ураётган эканман, шу сўзлар менга куч бағишлайди, янада сабот ҳамда ғайрат билан ҳаракат қилишга ундайди.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 28 йиллик байрами арафасида камтарона меҳнатларим Президентимиз томонидан юксак баҳоланиб, давлат мукофоти билан тақдирланганим мен ва оила аъзоларим учун қутилмаган совға бўлди.

Бугун юртимизда кечаётган янгиланишлар, улкан бунёдкорликлар ҳар бир инсонни руҳлантиради. Мен шунга амин бўлдимки, агар инсон юрт учун, эл учун, аввало, ўзи, оиласи, фарзандлари учун фидойи бўлиб хизмат қилса, албатта, қадр топишига ишондим. Бу мукофот мени бундан буён янада

шижоат билан, садоқат билан ишлашга ундайди.

Халқ билан, эл билан бирга ишлаб, ёшларни ўз атрофимизда бирлаштириб, юртимиз равнақи-га ҳисса қўшиш учун бор куч, билим ва салоҳиятимизни ишга соламан.

Сайёра АБДИКАРИМОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси,
«Юксалиш» умумий халқаро
Хоразм вилояти ҳудудий бўлини
раҳбари, «Содиқ хизматлари учун»
медали соҳиби.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 17 августда қабул қилинган
Сенат томонидан 2019 йил 23 августда маъқулланган

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ҳамда бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади: **жинсий зўравонлик** — хотин-қизларга нисбатан уларнинг розилигисиз шахвоний хусусиятга эга ҳаракатларни содир этиш орқали жинсий дахлсизликка ва жинсий эркинликка таъвоқу қиладиган зўравонлик шакли, шунингдек қўриқ ишлатиш ёки зўриқ ишлатиш билан таҳдид қилиш ёхуд аёл жинсидаги воғга етмаган шахсларга нисбатан ахлоқсиз ҳаракатлар содир этиш орқали учинчи шахс билан жинсий алоқа қилишга мажбурлаш;

жисмоний зўравонлик — хотин-қизларга нисбатан оғирлиги турли даражада бўлган тан жароҳатлари етказиш, хавф остида қолдириш, ҳаёти хавф остида қолган шахсга ёрдам кўрсатмаслик, зўравонлик хусусиятига эга бошқа ҳуқуқбузарликлар содир этиш, жисмоний таъсир ўтказиш ёки бундай таъсир ўтказишнинг ўзга чораларини қўллаш билан таҳдид қилиш орқали хотин-қизларнинг ҳаёти, соғлиги, эркинлиги ҳамда қонун билан ҳимоя қилинадиган бошқа ҳуқуқлари ва эркинликларига таъвоқу қиладиган зўравонлик шакли;

зўравонлик — хотин-қизларга нисбатан жисмоний, руҳий, жинсий ёки иқтисодий таъсир ўтказиш ёки бундай таъсир ўтказиш чораларини қўллаш билан таҳдид қилиш орқали уларнинг ҳаёти, соғлиги, жинсий дахлсизлиги, шаъни, қадр-қиммати ва қонун билан ҳимоя қилинадиган бошқа ҳуқуқлари ҳамда эркинликларига таъвоқу қиладиган ғайриҳуқуқий ҳаракат (ҳаракатсизлик);

(Давоми 2, 3-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 17 августда қабул қилинган
Сенат томонидан 2019 йил 23 августда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади: **гендер сиёсати амалга оширилишини таъминлашга доир вақтинчалик махсус чоралар** — жинсларнинг нотенглигини бартараф этиш, хотин-қизлар ва эркакларнинг ҳақиқий ёки асос бўладиган тенглигини таъминлаш бўйича аниқ мақсадларга эришиш учун давлат органлари томонидан кўриладиган ҳуқуқий, ташкилий ҳамда институциявий хусусиятга эга чора-тадбирлар;

гендер — хотин-қизлар ва эркаклар ўртасидаги муносабатларнинг жамият ҳаёти ва фаолиятининг барча соҳаларида, шу жумладан сиёсат, иқтисодиёт, ҳуқуқ, мафкура ва маданият, таълим ҳамда илм-фан соҳаларида намоён бўладиган ижтимоий жиҳати;

гендер статистикаси — давлат статистикасининг жамият ҳаёти ва фаолиятининг барча соҳаларида хотин-қизлар ва эркакларнинг ҳолати тўғрисида ҳар бир жинс бўйича алоҳида кўрсатилган маълумотларни ўз ичига олган, ҳар хил жинсдаги шахсларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг барча соҳаларидаги тегишли ҳолатини акс эттирадиган, гендер муаммоларини ва жамиятдаги муносабатларни ёритадиган қисми;

(Давоми 3, 4-бетларда).

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

иктисодий зўравонлик – хотин-қизларга нисбатан турмушда, иш жойларида ва бошқа жойларда амалга оширилган зўравонлик шакли, хотин-қизларнинг нормал яшаш ва камол топиш учун озик-овқат, уй-жой ҳамда бошқа зарур шарт-шароитлар билан таъминланишга бўлган ҳуқуқини, мулк ҳуқуқини, таълим олиш ҳамда меҳнатга оид ҳуқуқини амалга оширишни чеклашга олиб келадиган ҳаракат (ҳаракатсизлик);

иш жойи – ўзи билан тузилган шартномага мувофиқ меҳнат мажбуриятларини амалга ошириш ёки хизмат вазифаларини бажариш учун бўлиши ёки бориши лозим бўлган, иш бевручи томонидан бевосита ёки билвосита назорат қилинадиган жой;

руҳий зўравонлик – хотин-қизларни ҳақоратлаш, уларга тўқнат қилиш, таҳдид қилиш, уларнинг шаънини, қадр-қимматини камситиш, шунингдек уларнинг хоҳиш-иродасини чеклашга қаратилган бошқа ҳаракатларда ифодаланадиган зўравонлик шакли, шу жумладан репродуктив соҳада назорат қилиш, таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчида ўз хавфсизлиги учун хавотир уйғотган, ўзини ҳимоя қила олмасликка олиб келган ёки руҳий соғлигига зарар етказган ҳаракат (ҳаракатсизлик);

таъзиқ – содир этилганлиги учун маъмурий ёки жиноий жавобгарлик назарда тутилмаган, хотин-қизларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситадиган ҳаракат (ҳаракатсизлик), шилқимлик;

таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчи – ўзига нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этилиши таҳдиди остида бўлган ёки таъзиқ ва зўравонлик натижасида жабрланган аёл жинсидаги шахс;

таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш – хотин-қизларнинг ҳаёти, соғлиги учун пайдо бўлган ҳафни бартараф этиш, теzkор чора-тадбирларни талаб қиладиган ҳаётий вазиятлар юз берганда хотин-қизларнинг хавфсизлигини таъминлаш, шунингдек жабрланувчига нисбатан таъзиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган шахснинг тақоран файриқонуий ҳатти-ҳаракатлариغا йўл қўймаслик мақсадидаги иктисодий, ижтимоий, ҳуқуқий, ташкилий, психологик ва бошқа тусдаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тизими;

таъзиқ ва зўравонликнинг олдини олиш – хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этишга олиб келадиган сабаблар ҳамда шарт-шароитларни аниқлаш ва бартараф этишга, жамиятда хотин-қизларнинг зўравонликдан холи бўлиш ҳуқуқларидан ҳабардорлигини оширишга қаратилган иктисодий, ижтимоий, ҳуқуқий, тиббий ва бошқа чора-тадбирлар тизими;

ҳимоя ордери – таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчига давлат ҳимоясини тақдим этувчи, хотин-қизларга таъзиқ ўтказаятган ёки уларга нисбатан зўравонлик содир этган шахсга ёхуд бир гуруҳ шахсларга нисбатан ушбу Қонунда белгиланган таъсир кўрсатиш чоралари қўлланилишига сабаб бўладиган ҳужжат.

4-модда. Таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчининг ҳуқуқлари

Таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчи қуйдаги ҳуқуқларга эга:

ўзига нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этилганлиги ёки уларни содир этиш таҳдиди тўғрисидаги ариза билан тегишли ваколатли органларга ҳамда ташкилотларга ёхуд судга мурожаат этиш;

махсус марказларда, шунингдек бепул телефон линияси орқали текин ҳуқуқий маслаҳат, иктисодий, ижтимоий, психологик, тиббий ва бошқа ёрдам олиш;

ички ишлар органлариغا ҳимоя ордери бериш тўғрисидаги талаб билан мурожаат қилиш, ҳимоя ордери шартлари бузилган тақдирда эса, уларни бу ҳақда ҳабардор қилиш;

содир этилган таъзиқ ва зўравонлик натижасида ўзига етказилган моддий зарарнинг ўрни қоплаши ҳамда маънавий зиён компенсация қилиниши тўғрисидаги талаб билан судга мурожаат этиш.

Таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчи етказилган моддий зарарнинг ўрнини қоплаш ҳамда маънавий зиёнини компенсация қилиш тўғрисидаги ариза билан судга мурожаат этганда давлат божи тўлашдан озод қилинади.

5-модда. Хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

Хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги гендер сиёсатини, давлат дастурларини ҳамда стратегияларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

жамиятда хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонликка доир муросасизлик муҳитини яратиш;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилинишини таъминлаш;

жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш, қонунийликни мустаҳкамлаш;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонликнинг олдини олиш, уларни аниқлаш, уларга чек қўйиш учун самарали ташкилий-ҳуқуқий механизмларни яратиш;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этилишига олиб келадиган сабаблар ҳамда шарт-шароитларни бартараф этиш чораларини кўриш;

таъзиқ ва зўравонликнинг олдини олиш мақсадида давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари ҳамкорлигини таъминлаш.

6-модда. Ўзбекистон Республикасини Вазирлар Маҳкамасининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлайди;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини ва стратегияларни тасдиқлайди;
таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг хавфсизлигини, жисмоний ва руҳий реабилитациясини ҳамда мослашувини таъминлаш бўйича тузилмаларни ташкил этади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи ваколатли органларнинг ҳамкорлигини мувофиқлаштиради.

7-модда. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари:
хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда стратегияларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ҳудудий дастурларни ишлаб чиқади, тасдиқлайди ҳамда амалга оширади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасида давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади;
хотин-қизларни ҳуқуқий ва ижтимоий-иқтисодий ҳимоя қилиш кафолатларини таъминлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади.

8-модда. Ички ишлар органларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Ички ишлар органлари:
хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ҳамда

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида

қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

таъзиқ ва зўравонликнинг олдини олиш, шу жумладан уларнинг сабабларини ҳамда шарт-шароитларини аниқлаш ва бартараф этиш чораларини кўради, хотин-қизларга таъзиқ ўтказаятган ва уларга нисбатан зўравонлик содир этган шахслар билан мунтазам асосда профилактика ишларини олиб боради;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этилганлиги ёки содир этилиши таҳдиди мавжудлиги тўғрисидаги мурожаатларни кўриб чиқади;

таъзиқ ёки зўравонлик содир этишга мойил бўлган шахсга расмий огоҳлантириш беради;

ҳимоя ордерини беради;

зўравонлик содир этган шахсларни жавобгарликка тортиш юзасидан ўз ваколатлари доирасида чоралар кўради;
хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ҳамда ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

9-модда. Меҳнат органларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Меҳнат органлари:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ҳамда қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

ишга жойлаштирилмаган хотин-қизларни ҳисобга олиш, уларнинг бандлигини таъминлаш ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

хотин-қизларга нисбатан иш жойларидаги таъзиқ ва зўравонлик ҳолларининг олдини олиш ҳамда хотин-қизлар билан ўзаро муносабатлар маданиятини юксалтириш бўйича мулк шаклиларидан қатъи назар ташкилотларда профилактика тадбирларини ўтказади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ҳамда ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

10-модда. Таълимни давлат томонидан бошқариш органларининг ҳамда таълим муассасаларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Таълимни давлат томонидан бошқариш органлари ва таълим муассасалари:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурлар ҳамда қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

хотин-қизларни мажбурий меҳнатга ва файриқжтимоий хулқ-атворга жалб қилиш ҳоллари аниқланганлигига доир фактлар тўғрисида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга хабар қилади;
таълим муассасаларида тақсил олувчилар орасидан хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ўтказиши ва зўравонлик содир этишга мойил шахсларни аниқлайди ҳамда уларнинг хулқ-атворини тузатиш, шунингдек таъзиқ ва зўравонликдан жабрланганлари ижтимоий реабилитация қилиш ҳамда мослаштириш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

таълим муассасаларида бўш вақтни мазмунли ўтказишни таъминлаш мақсадида тадбирлар ташкил этади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ҳамда ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

11-модда. Давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органларининг ҳамда соғлиқни сақлаш муассасаларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ва қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга тиббий ва руҳий ёрдам кўрсатиш юзасидан услубий тавсиялар ишлаб чиқади ҳамда уларни соғлиқни сақлаш муассасаларининг иш амалиётига жорий этади;

ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларни хотин-қизларнинг ҳаётига ёки соғлигига хавф солувчи фактлар ва аниқланган сабаблар тўғрисида ҳабардор қилади;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

12-модда. Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ва қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолатлариغا олиб келадиган сабаблар ҳамда шарт-шароитларни аниқлаш бўйича тадбирларда иштирок этади ва бундай ҳолатларни бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўради;

зўравонликдан жабрланганлари реабилитация қилиш ва мослаштириш марказларида ижтимоий реабилитация қилишга ҳамда ўз жонига қасд этишининг олдини олишга доир тадбирлар ўтказади;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ўтказганлиги ва зўравонлик содир этганлиги учун профилактика ҳисобда турадиган шахслар билан яққа тартибдаги профилактика тадбирларини ўтказишда иштирок этади;

низоли вазиятларни профилактика қилишга, таъзиқ ва зўравонликнинг олдин олишга доир дастурлар ҳамда услубий тавсияларни ишлаб чиқади ва амалга оширади.

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

13-модда. Фуқароларн ўзини ўзи бошқариш органларининг, нодавлат нотижорат ташкилотларининг ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишда иштирок этиши

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари:

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий ҳамда бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этиши;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишга доир тадбирларни амалга оширишда давлат органлариغا оғмақлаштиши;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириши;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини ҳамда мазкур соҳада ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритиши;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи тегишли ваколатли органлар ҳамда ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиши мумкин.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга, уларнинг ижтимоий ҳаётдаги, оилада маънавий-

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

Ҳотин-қизларнинг таъминлаши

14-модда. Хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи ваколатли органлар ҳамда ташкилотларнинг ҳамкорлиги

Ваколатли органлар ва ташкилотлар хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги тадбирларни амалга оширишда қуйдаги йўналишларда ҳамкорлик қилади:

аниқланган таъзиқ ва зўравонлик фактлари тўғрисида ўзаро бир-бирини хабардор қилиш;

таъзиқ ва зўравонлик ҳолатларига муносабат билдириш чораларини келишиш ҳамда таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга амалий ёрдам кўрсатиш;

таъзиқ ва зўравонликни бартараф этиш ҳамда уларга қарши курашиш ва тажриба алмашиш соҳасидаги чора-тадбирларни биргаликда амалга ошириш;

таъзиқ ва зўравонликни бартараф этиш ҳамда уларга қарши курашиш соҳасидаги тадбирларни амалга оширадиган мутахассисларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш;

хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлариغا риоя этилиши юзасидан мониторингини амалга ошириш, қонун ҳужжатларини ва уларнинг қўлланилиш амалиётини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.

15-модда. Хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолатларининг олдини олиш, уларни аниқлаш ҳамда уларга чек қўйишнинг умумий чора-тадбирлари

Хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолатларининг олдини олиш, уларни аниқлаш ҳамда уларга чек қўйишнинг умумий чора-тадбирлари қуйидагилардан иборат:

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонликнинг олдини олиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий ва бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш;

таъзиқ ва зўравонликнинг сабаблари ҳамда шарт-шароитлари бўлган омилларни таҳлил қилиш, ўрганиш ва баҳолаш;

аҳоли ўртасида ҳуқуқий тарғибот олиб бориш;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолларининг статистик ҳисоби ва ҳисоботини юритиш ҳамда уларни давлат статистика органлариغا тақдим этиш;

фуқароларни, айниқса хотин-қизларни ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва мажбуриятлари тўғрисидаги, шунингдек ҳимоя қилиш кафолатлари ҳақидаги ахборот билан таъминлаш мақсадида ахборот-маърифий фаолиятни амалга ошириш;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолатларини аниқлашнинг самарали ҳуқуқий механизмларини жорий этиш;

таъзиқ ва зўравонлик содир этиш хавфи бўлган гуруҳларга мансуб шахсларга ёки уларни содир этган шахсларга нисбатан олдини олиш чораларини амалга ошириш;

таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга ёрдам кўрсатишга ва уларни ҳимоя қилишга доир тадбирларни амалга ошириш;

хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик содир этган ёки содир этишга мойил бўлган шахсларга нисбатан таъсир кўрсатиш чораларини қўллаш;

айбдорларни қонунда белгиланган жавобгарликка тортиш.

16-модда. Хотин-қизларга нисбатан таъзиқ ва зўравонлик ҳолларининг статистик ҳисоби ва ҳисоботи

Таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчилар, шунингдек зўравонлик содир этган ёки зўравонлик содир этишга мойил бўлган шахслар ҳақидаги маълумотлар ваколатли органлар ва ташкилотлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг ягона электрон маълумотлар базасига киритилади.

17-модда. Таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчини ҳабардор қилиш

Хотин-қизларни таъзиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи ваколатли органлар ҳамда ташкилотлар таъзиқ ва зўравонликдан жабрланувчини ижтимоий ҳамда ҳуқуқий ҳимоя қилиш механизмлари, таъзиқ ва зўравонликдан жабрланганга кўрсатиладиган ёрдам турлари ва хизматлар тўғрисидаги ахборот билан таништиради.

Зарур бўлган тақдирда ваколатли органлар ва ташкилотлар содир этилган таъзиқ ва зўравонлик факти муносабати билан ариза беришда амалий ёрдам кўрсади.

Ҳазони ижро этиш муассасалари таъзиқ ва зўрав

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиш 1, 3-бетларда).

норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ва уларнинг лойиҳаларини гендер-ҳуқуқий экспертизадан ўтказишда иштирок этади; хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлашга қаратилган тадбирларни ўтказишда давлат органларига кўмаклашди; жинс бўйича бевосита ёки билвосита камситилган шахсларнинг ҳуқуқларини давлат органларида ва судда ҳимоя қилишга кўмаклашди; хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади.

3-боб. Давлат хизмати соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

16-модда. Давлат хизмати соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш

Давлат хизмати соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш орқали давлат бошқарувида турли жинсдаги шахсларнинг иштирок этиши учун шарт-шароитлар яратилиши кафолатланади.

Давлат хотин-қизларга эркаклар билан тенг шароитларда ва ҳеч бир камситишсиз халқро микёсда давлатнинг вакили бўлиши ҳамда халқро ташкилотлар ишида иштирок этиши имкониятини таъминлаш учун тегишли чора-тадбирлар кўради.

Давлат хизматида қабул қилиш чоғида ва уни ўташ даврида жинс бўйича бевосита ва билвосита камситишга йўл қўйилмайди. Хотин-қизлар ва эркакларни давлат хизматида қабул қилишдаги тенглик малакага ва касбий тайёргарликка мувофиқ таъминланади.

Давлат хизматчилари лавозимларини эгаллаш учун кадрлар захирасини шакллантириш, уларнинг хизматда кўтарилиши хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар таъминланган ҳолда амалга оширилади.

Давлат хизматида хизматчиларнинг лавозим тоифаларини ҳисобга олган ҳолда бир жинсдаги ходимларнинг лавозимларини эгаллаши учун қвоталаш тизимини белгилашни назарда тутувчи гендер сиёсати амалга оширилишини таъминлашга доир вақтинчалик махсус чораларни қўлашга рўхсат берилади. Қвота вақтинчалик чора сифатида жорий этилганда ҳамда у давлат органларида хотин-қизлар ва эркаклар вакилликнинг мутаносиблигига эришилишига қараб бекор қилиниши мумкин.

Давлат органлари раҳбарлари лавозимларига кадрлар захирасини шакллантиришда хотин-қизлар ва эркакларнинг тенг ҳуқуқлигига риоя этилиши зарур.

Давлат органларининг раҳбарлари ва тегишли мансабдор шахслар хотин-қизлар ва эркакларни давлат хизматида қабул қилишда тенг ҳуқуқлигини уларнинг қобилияти ва касбий тайёргарлигига мувофиқ таъминлаш шарт.

17-модда. Давлат хизматидаги лавозимларни эгаллаш учун танловларда хотин-қизлар ва эркакларнинг тенг равишда иштирок этиши

Давлат хизматидаги лавозимларни, шу жумладан раҳбарлик лавозимларини эгаллаш учун танловда хотин-қизлар ва эркакларнинг тенг равишда иштирок этиши таъминлашни керак.

Давлат органларининг кадрлар хизматлари зиммасига танлов комиссияларига нафақат танловда иштирок этаётган шахсларнинг маълумоти ва касбий тайёргарлиги тўғрисидаги маълумотларни, балки давлат хизматининг тегишли лавозимларига ишлаётган хотин-қизлар ва эркаклар сонининг нисбати тўғрисидаги маълумотларни ҳам тақдим этиш мажбурияти юклатилади. Шунга ўхшаш маълумотлар хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлашга доир чора-тадбирлар кўриш учун давлат хизматчиларини аттестациядан ўтказиш, хизмат бўйича кўтариш масалаларини ҳал қилишда давлат органларининг кадрлар хизматлари томонидан тақдим этилади.

4-боб. Сайлов ҳуқуқларини амалга оширишда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

18-модда. Сайлов ҳуқуқларини амалга оширишда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш

Хотин-қизлар ва эркаклар ҳокимият вакиллик органларига

сайлаш ва сайланишда тенг ҳуқуқларга эга. Сийёсий партиялар томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари депутатлигига номзодлар кўрсатишда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар таъминланади.

19-модда. Сайлов комиссияларини шакллантиришда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг, сайлов ҳамда референдумлар ўтказиш бўйича вилоят, туман, шаҳар, округ ва участка сайлов комиссияларининг таркибини шакллантиришда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар таъминланади.

5-боб. Иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

20-модда. Иқтисодий соҳада ҳамда тадбиркорлик фаолиятида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Давлат органлари ва мулк шаклидан қатъи назар ташкилотлар раҳбарлари жамиятнинг иқтисодий ресурсларидан, шу жумладан кўнар ва кўнмас мол-мулк, ер, молиявий активлар, кредитлар, ижтимоий жамғармалардан, шунингдек тадбиркорлик фаолиятининг эркин танланган турларидан хотин-қизлар ва эркакларнинг тенг фойдаланишини таъминлаш шарт.

Давлат хотин-қизлар ва эркакларга тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишда тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлайди.

21-модда. Меҳнат муносабатларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Иш берувчи меҳнат муносабатларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни рўёбга чиқариш мақсадида қуйидагиларни таъминлайди: ишга ёллашда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг имкониятларни;

тенг меҳнат учун хотин-қизлар ва эркакларга тенг иш ҳақини (муқофотни) ҳамда хотин-қизлар ва эркаклар ишининг сифатини баҳолашга доир тенг ёндашувни;

хизматда кўтарилиш, қайта тайёрлаш ва малака оширишда тенг имкониятларни;

технология, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, иш ҳажмларининг қисқариши оқибатида ходимларнинг сони (штати) ёки ишининг хусусияти ўзгариши ёҳуд корхона, муассаса ва ташкилот тугатилиши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилинганда қонунда белгиланган афзалли ҳуқуқларни берган ҳолда хотин-қизлар ва эркакларнинг ҳуқуқлари тенглигини;

оилани ижтимоий ҳимоя қилиш ҳамда қўллаб-қувватлаш бўйича фарзандлари бор аёллар ва эркаклар фойдалана оладиган амалиётни жорий этиш ва ривожлантиришни, хомиладор ҳамда эмизикли аёллар учун қўлай меҳнат шароитларини яратишни; хотин-қизлар ва эркакларнинг ҳаёт фаолиятини ҳамда соғлигини сақлашни таъминлайдиган, шу жумладан репродуктив функцияларни сақлайдиган хавфсиз меҳнат шароитларини; меҳнат муносабатларида шахсларнинг кадр-қимматини поймол қилишга олиб келувчи номақбул муомалага ёки камситувчи меҳнат шароитларини яратишга йўл қўйилмаслигини; хотин-қизлар ва эркаклар учун меҳнат фаолиятини, жамият ҳаётида иштирок этишни оилавий мажбуриятлар билан бирга олиб бориш учун тенг шароитлар яратишни, шу жумладан меҳнат қилиш имкониятини берадиган, болаларни парваришда бўйича муассасалар тармоғини ташкил этиш ва кенгайтириш орқали шароитлар яратишни.

22-модда. Жамоа шартномалари ва келишувларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Меҳнат муносабатларини жамоа-шартномавий жиҳатдан тартибга солиш чоғида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлайдиган қоидаларни жамоа шартномалари ва келишувларига киритиш, уларнинг касбий ва оилавий мажбуриятларини қўшиб бажариши учун шарт-шароитларни яхшилаш шарт.

Жамоа шартномалари ва келишувларида қуйидагилар назарда тутилсини керак:

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш мажбуриятларини ташкилотларнинг ва улар таркибий

бўлималарининг ваколатли шахси зиммасига юклатиш; ишга қабул қилиш ва хизмат бўйича кўтаришда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни яратиш; хотин-қизлар ва эркаклар меҳнатида ҳақ тўлашда нотенгликни бартараф этиш.

23-модда. Ижтимоий ҳимоя соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Давлат органлари, шунингдек мулкчилик шаклидан қатъи назар ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахслари аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш чораларини амалга оширишда хотин-қизлар ва эркакларнинг ҳуқуқларини тенг даражада ҳисобга олиши шарт. Хотин-қизлар ва эркаклар ижтимоий имтиёзлардан фойдаланишда тенг ҳуқуқларга эга.

24-модда. Оилавий муносабатлар ҳамда болалар тарбияси соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Оила, оналик, оталик ва болалик давлат муҳофазасидадир. Хотин-қизлар ва эркаклар оилавий муносабатлар соҳасида тенг ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларга эга.

Оилавий муносабатлар соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун ҳуқуқ ҳамда имкониятларнинг тенглиги қуйидагиларга асосланади:

хотин-қизлар ва эркаклар никоҳ тузишининг ихтиёрийлигига; мажбурий ва эрта никоҳларга йўл қўйилмаслигига; эр ва хотиннинг шахсий ва мулкий ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлари тенглигига;

оиланинг ички можароларини ўзаро келишув бўйича ҳал қилишига;

уй меҳнатида нисбатан хотин-қизлар ва эркаклар ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларининг тенглигига;

болаларни боқиш, тарбиялаш ва ўқитишда, вояга етмаган ҳамда меҳнатга лаёқатсиз оила аъзоларининг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлашда тенг иштирок этишга.

Ота-оналар кичик ёшдаги болаларни, ногиронлиги бўлган оила аъзоларини парваришлаш бўйича нафақалар олишда тенг ҳуқуқларга эга бўлади.

Бола туғилиши муносабати билан она ҳам, ота ҳам ҳақ тўланадиган таътил олиш ҳуқуқига эга. Болани парваришлаш бўйича таътилни давомийлиги ота-онанинг ихтиёрига кўра улар ўртасида бўлиниши мумкин, бунда ота-она таътидан уни қисмларга бўлган ҳолда фойдаланиши мумкин.

25-модда. Уй меҳнатини бажаришда тенг муносабатлар кафолатлари

Уй меҳнати жинс бўйича бевосита ёки билвосита камситиш учун асос бўлиши мумкин эмас, у аёллар ва эркаклар томонидан тенг даражада амалга оширилади.

6-боб. Таълим, илм-фан, маданият ҳамда соғлиқни сақлаш соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари

Давлат таълим олиш ҳуқуқини амалга оширишда хотин-қизлар ва эркакларга тенг имкониятлар яратилишини таъминлайди. Давлат қуйидагиларни кафолатлайди:

хотин-қизлар ва эркакларнинг таълим олиш, қайта тайёрлаш ва малака оширишининг барча турларидан фойдаланишга, таълим ва илмий жараёнини амалга оширишда иштирок этишга ҳамда маданиятдан, маданий қадриятлар ва меросдан фойдаланишга доир тенг ҳуқуқ ва имкониятларини;

турли таълим дастурларига гендер мавзусини жорий этиш орқали фуқароларнинг гендерга оид маърифатини оширишга кўмаклашишни;

жинслардан бирининг ўстунлиги гоёсига асосланган нотўғри тасаввурлардан холи ўқув адабиётларини тайёрлаш ва чоп этишни;

ўқув дастурлари ва дарсликларни жинс бўйича камситишга йўл қўймайлик принципида мувофиқлик юзасидан мунтазам равишда мониторинг қилишни;

гендер сиёсати амалга оширилишини таъминлаш масалалари бўйича аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга қаратилган ахборот-маърифий тадбирларни рағбатлантириш ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни.

Таълим соҳасидаги ваколатли орган таълим дастурларини,

Буюк сиёсат ва жамоат арбоби хотирасига эҳтиром

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

— Ислоом Каримов мустақил Ўзбекистон Республикаси асосини, оғир даamlарда мамлакатда хавфсизлигини таъминлаб, унинг тараққиёти учун мустақкам пойдевор қўйган шахс сифатида юртимиз тарихида алоҳида ўрин тутди. — дейди Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти профессори М. Пардаев. — Бу улуг инсон халқимиз қалбидан чўқур жой олди. Шунинг учун юртдошларимиз ҳурмат, эҳтиром билан ёдга олаётир. Бугун Самарқанддаги Ислоом Каримов мақбара-мажмуаси ва хайкали ўрнатилган майдон ҳар қачонгидан-да гавжум бўлгани фикримиз тасдиғидир.

Тадбирда Самарқанд вилояти ҳокими Э. Турдимов сўзга чиқди.

Қарши шаҳрида Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислоом Каримов хайкали олдида давлат ва жамоат ташкилотлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари, фан, маданият, адабиёт, санъат номояндалари ва ёшлар жам бўлди.

Вилоят ҳокими Зафар Рўзиев бошчилигидаги жамоатчилик вакил-

лари Ислоом Каримов хайкали пойига гуллар қўйди, унинг хотирасига ҳурмат бажо келтирди.

— Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти, халқимизнинг атоқли фарзанди Ислоом Каримов фаолиятида Қашқадарёга раҳбарлик қилган давр алоҳида ўрин тутди, — дейди вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси раиси Эсон Ражабов. — Вилоятни таназзулдан чиқариб, юксалиш сари бошлаган Ислоом Абдуғаниевич Каримов бу заминга алоҳида фарзандлик меҳри билан қарар эди. Қашқадарё аҳолиси вилоят мустақиллик йилларида иқтисодий барқарор, саноати ривожланган ҳудудга айлиниб, аҳоли турмуш даражаси мутатисил ўсиб бораётгани, бунёдкорлик, халқимиз фаровонлигини юксалтириш билан боғлиқ барча эзгу ишлар Ислоом Каримов номи билан боғлиқ эканини чўқур хис қилади.

Мардлик, олижаноблик фазилатлари билан эл-юртга меҳр ва садоқат тимсоли бўлиб қолган Ислоом Каримовнинг ёрқин хотираси қалбларимизда мангу яшайди.

Ў.А.

Тахлилларга кўра, вилоятда фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектларининг сони 17 мингдан ошиб, жорий йилнинг ўзида қарийб 14 фоиз кўпайган бўлса-да, фаолияти тўхтаб қолган 4 мингдан зиёд тадбиркорлик субъектларининг мавжудлиги, бу рақам ҳам ўсиб бораётганини кўрсатмоқда. Сессияда “Yoshlar — kelajagimiz” Давлат дастурининг ижросини таъминлаш, айниқса, ёшлар тадбиркорлиги ва ташаббусларини рўёбга чиқариш борасидаги ишлар самарадорлиги ҳам кўнгилдагидек эмаслиги айтиб ўтилди.

Янги қонунлар

Ушбу ҳужжатлар юқори палатанинг сўнгги ялпи мажлисида сенаторлар томонидан атрофлича муҳокама қилиниб, маъқулланган эди. Ўзбекистон Республикаси томонидан Халқро меҳнат

Камчиликлар кўрсатилиб, уларни ҳал этиш чоралари белгиланди

Депутатлар ва экспертларнинг ўрганишча, тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим қилинаётган инвестиция лойиҳаларини тўлиқ амалга оширишда ҳам муаммолар мавжуд. Жумладан, вилоятда фаолият юритиш истағида бўлган айрим инвесторлар ўз

лоийҳаларини муваффақиятли рўёбга чиқариш учун қўшимча имкониятлардан доим ҳам фойдалана олмапти. Йиғилишда мавжуд камчиликларни шаҳар, туман, вилоят Кенгашлари депутатлари, сенаторлар, туман ва вилоят ташкилотлари раҳбарлари, туман ҳамда вилоят

ҳокимлари вазиrлар билан ҳамкорликда бартараф этиши зарурлиги таъкидланди. Сессияда Олий Мажлис Сенати Раиси Т. Норбоева иштирок этди.

Толибжон ЭРГАШЕВ («Халқ сўзи»).

МАЖБУРИЙ МЕХНАТНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШДА ЯНА БИР МУҲИМ ҚАДАМ

Давлатимиз раҳбари шу йил 27 август куни “Халқро меҳнат ташкилотининг қишлоқ ҳўжалигидаги меҳнат инспекцияси тўғрисидаги 129-сонли Конвенциясини (Женева, 1969 йил 25 июнь) ратификация қилиш ҳақида”ги ҳамда “Халқро меҳнат ташкилотининг саноат ва савдода меҳнат инспекцияси тўғрисидаги 81-сонли Конвенциясини (Женева, 1947 йил 11 июль) ратификация қилиш ҳақида”ги қонунларни имзолади.

Ушбу ҳужжатлар юқори палатанинг сўнгги ялпи мажлисида сенаторлар томонидан атрофлича муҳокама қилиниб, маъқулланган эди. Ўзбекистон Республикаси томонидан Халқро меҳнат ташкилотининг конвенциялари ратификация қилиниши миллий қонун ҳужжатларини янада такомиллаштириш ва амалиётга халқро стандартларни самарали жорий этишга хизмат қилади.

Қолаверса, қишлоқ ҳўжалигида мажбурий меҳнатнинг олдини олиш ва унга чек қўйишга асос бўлиб хизмат қилади. Қонун меҳнат соҳасидаги

қонун устуворлигини таъминлаш, унинг ижроси устидан назоратни янада кучайтириш, фуқароларнинг меҳнат ва бандлик соҳасидаги ҳуқуқларини таъминлаш ишлари сифатини янги даражага олиб чиқишда муҳим аҳамиятга эга.

Мазкур ҳужжатлар ратификацияси халқро меҳнат стандартларини миллий қонун ҳужжатларига табиқ этишни давом эттиришга, ХМТ ва бошқа халқро таш-

килотлар билан муносабатларда Ўзбекистоннинг ижобий нуфузини мустаҳкамлашга кўмаклашди.

Шу билан бирга, келгусида меҳнат инспекцияси назорат фаолиятини кучайтириб, бу орқали меҳнатни ҳимоя қилишнинг юқори стандартларини жорий этишда дастуриламал бўлади.

Тоҳир БАҲРОНОВ, Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси Сенати аъзоси.

Халқ сўзи Народное слово. Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 956. 50 721 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда. МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиrлар Маҳкамаси. МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — Д. Соликов. Мусаҳҳих — С. Исломов. “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. Ў.А якуни — 22.40 Топширилди — 01.50 1 2 3 4 5 6